

Framst. nr 29/1970.

STORA UTSKOTTETS betänkande nr 16/1970-71 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om socialhjälp i landskapet Åland.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande nr 6/1970-71, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Efter behandling av ärendet har stora utskottet beslutat omfatta det i lagutskottets ovannämnda betänkande framställda förslaget med följande ändringar:

7 §. Då det är tänkbart att meningsskiljaktighet om socialhjälp lämnande kan uppstå jämväl mellan åländsk kommun och kommun i riket har stora utskottet i 4 mom. ifråga om vilken länsstyrelse ärendet bör underställas, i avseende å förtydligande efter länsstyrelsen tillagt "i det län, där vårdtagarens vistelsekommun är belägen". Motsvarande stadgande ingår i rikets socialhjälpslag.

25 §. 4 mom. har av utskottet omstiliserats för undvikande av fel-tolkning.

30 §. Ett förtydligande har gjorts.

40 §. Med enahanda motivering som under 7 § har i 3 mom. efter länsstyrelsen tillagts "i det län, där den kommun som lämnat socialhjälp är belägen".

44 §. På grund av tidsnöd har ej heller stora utskottet haft möjlighet att utföra någon egentlig undersökning av hur det ena eller andra systemet för beräkning av i 43 § avsedd landskapsandel skulle utfalla i praktiken. I själva verket är ej heller i första hand fråga om landskapets fördel, utan snarare åstadkommandet av en rättvis omfördelning av kommunernas socialhjälpkostnader med beaktande av deras ekonomiska bärkraft och invånarantal. Då landskapsstyrelsens och lagutskottets principiella ställningstagande i denna fråga enligt stora utskottets förmenande icke i nödig utsträckning beaktar ändamålet med sagda kostnadsomfördelning, har utskottet för sin del omfattat det i 44 § rikets socialhjälpslag ingående systemet för omfördelningen.

Ifrågavarande landskapsandel (43 §) införes nu i stället för den ersättning som enligt 46 § hittills utgått med beaktande av det belopp, till vilket vissa socialhjälpkostnader i genomsnitt stigit i hela landet under avsett kalenderår. Det synes därför riktigt att också i den nya lagen taga hänsyn till förhållandena i hela riket då landskapsandelen uträknas. Detta står i full överensstämmelse med självstyrelse-

lagens princip om att landskapet "skall komma i åtnjutande av enahanda förmåner, som på motsvarande områden beredas övriga delar av riket". Ändamålet med socialhjälpkostnadernas omfördelning kan uppnås endast om grundunderlaget är tillräckligt stort. Den omfördelning det gäller förlorar i betydelse om den verkställes på basen av endast ett litet område. Skulle området sålunda omfatta blott en enda kommun, innebure återbäringen av ifrågavarande 3 % i själva verket ingen omfördelning alls. På grund härav har stora utskottet ändrat 44 § så, att landskapskommuner helt likställes med kommunerna i riket då det gäller ersättning för socialvården av landskapsmedel (statsmedel). Samtidigt har utskottet avfört 44 § 2 mom. såsom obehövt efter ändringen av 1 mom.

57 §. I 2 mom. har hänvisningen till "rikets lag om ändringssökande i förvaltningsärenden" ersatts med det brukliga "lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden".

Slutstadgandet. Förekommade hänvisningar till socialhjälpslagen har ändrats att avse landskapslagen i samma ämne.

Med hänvisning till det ovan anförda får stora utskottet förtydligt förslå

att Landstinget måtte antaga det i landskapsstyrelsens framställning ingående lagförslaget sålydande:

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om socialhjälp i landskapet
Åland.

Ingressen.

(Likasom i lagutskottets betänkande).

3 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

7 §.

(1-3 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

Uppstår meningsskiljaktighet om på vilken kommun det ankommer att lämna socialhjälp, avgöres saken på socialnämndens eller den hjälp-sökandes framställning av länsstyrelsen i det län, där vårdtagarens vistelsekommun är belägen. Ärendet skall i länsstyrelsen behandlas i brådskande ordning.

8 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

- 3 -

24 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

25 §.

(1-3 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

Den som med stöd av länsstyrelsens beslut intagits i arbetsinrättning må kvarhållas där sammanlagt en tid av högst sex månader i en eller flera repriser. Beslut om utskrivning från arbetsinrättning fattas före sagda tids utgång av inrättningens direktion på framställning av föreståndaren, sedan socialnämnden hörts i saken. Om återinsättande av understödstagare i arbetsinrättning besluter socialnämnden.

4 kap.

Ersättning för socialhjälp.

28-29 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

30 §.

Har det, sedan socialhjälp lämnats, framgått att beviljandet därav grundat sig på vilseledande uppgifter av den som fått hjälpen, av dennes make eller barn eller av gentemot dem försörjningspliktig, må socialnämnden av den som fått hjälpen eller av gentemot denne försörjningspliktig kräva ersättning för av hjälpen förorsakade kostnader.

30a, 30b och 31 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

37-38 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

40 §.

(1-2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

I 1 mom. avsedda ersättningsärenden avgöras av länsstyrelsen i det län, där den kommun som lämnat socialhjälp är belägen.

5 kap.

Landskapets andel.

43 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

44 §.

Såsom i 43 § avsedd landskapsandel erlägger landskapsstyrelsen till kommunerna för varje kalenderår före utgången av följande år sammanlagt en så stor del av de nettoutgifter landskapets kommuner året före ovan avsett kalenderår haft för socialhjälp och barnskydd, som vid tillämpning av bestämmelserna i 44 § lagen angående ändring av lagen om socialhjälp (FFS 275/70) skulle tillfalla dem.

- 4 -

(2 mom. likasom 3 mom. i landskapsstyrelsens framställning).

(3 mom. likasom 4 mom. i landskapsstyrelsens framställning).

50 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

54 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

56 och 56a §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

57 §.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

Angående i 56a § avsett besvärstillstånd gäller vad därom är stadgat i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (FFS 154/50). Då tillstånd att anföra besvär över länsstyrelsens beslut sökes, får tillståndsansökningen tillställas även länsstyrelsen.

59-61 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

Slutstadgandet.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

På fattigvård, som givits år 1956 eller därförinnan, och på socialhjälp, som lämnats före denna lags ikraftträdande, tillämpas tidigare gällande stadganden, likväl så, att ersättning för socialhjälpkostnader icke längre kan bestämmas att utgå i form av arbete i arbetsinrättning och att denna lags 30b §, då lagen träder i kraft, blir tillämplig även i dessa ärenden samt att till kommun icke längre för år 1970 erlagges sådant landskapsbidrag, som avses i 43 och 45-48 §§ landskapslagen om socialhjälp, i den lydelse dessa lagrum hade före denna lags ikraftträdande.

Vid tillämpningen av lagen om tryggnad av underhållsbidrag åt barn i vissa fall (FFS 432/65) iakttages likväl vad i 40, 41 och 42 §§ samt 55 § 5 mom. landskapslagen om socialhjälp, i den lydelse dessa lagrum hade före denna lags ikraftträdande, är stadgat om betalning av underhållsbidrag genom arbete och om hållande av försörjningspliktig i arbetsanstalt samt om hans rättigheter och skyldigheter där.

(4 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(5 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(6-7 mom. likasom 5-6 mom. i landskapsstyrelsens framställning).

Mariehamn, den 10 december 1970.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson
Albin Johansson

ordförande

./Erik Rask

sekreterare

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, viceordföranden Alarik Häggblom, ledamöterna Gustav Adolf Boman (delvis), Olof M. Jansson (delvis), Sven Friberg (delvis), Sven Lemberg (delvis), Börje Hagström, Erik Lundqvist (delvis), Carl Karlsson och Elmer Jansson samt ersättarna Peder Söderström och Torvald Söderlund (delvis).